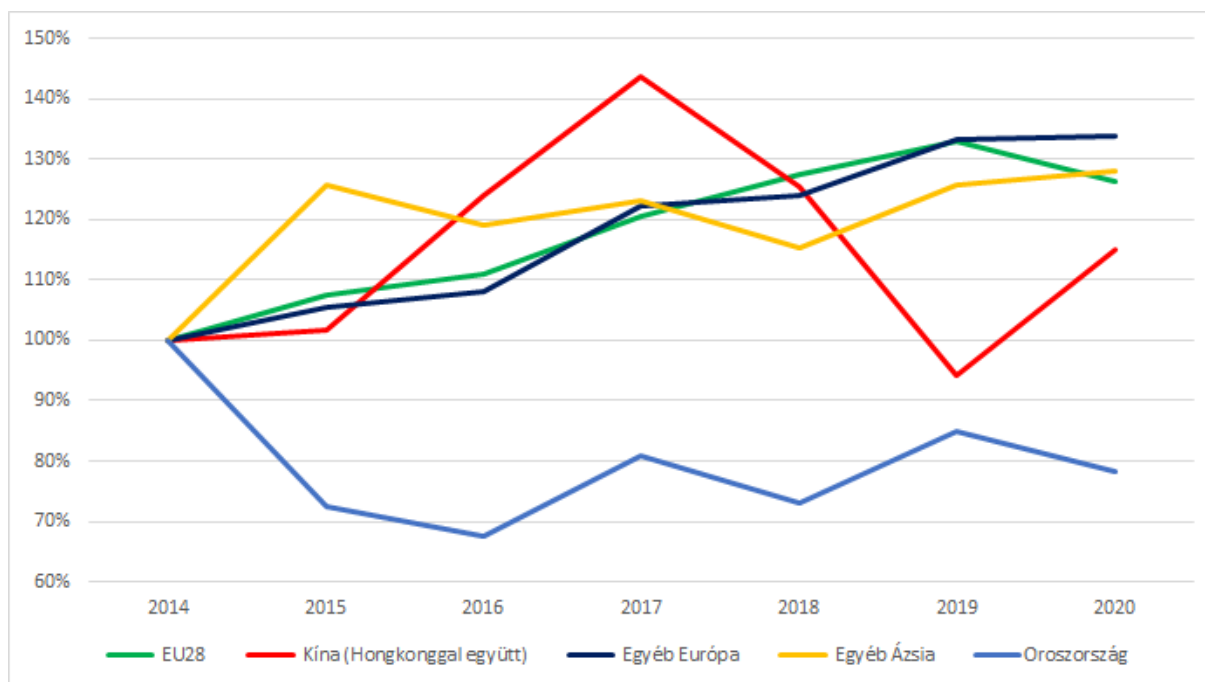

Tényleg sikeres volt a keleti nyitás?

A 2010-es választásokat követően a kormány meghirdette (a sikertelen déli, arab stb. mellett) a keleti nyitás politikáját. Ennek keretében a magyar adófizetők pénzéből kínai és orosz gigaprojektek valósulnak meg Magyarországon, például a Paksi Atomerőmű bővítése (4-5 ezer milliárd Ft), a Budapest-Belgrád vasútvonal (700 milliárd Ft), vagy újabban a Fudan egyetem budapesti campusa (540 milliárd Ft). Ez utóbbi kettő egyikéről sem készült hatásbecslés, s a háztartásonként 310 ezer Ft-ba kerülő két beruházás a soha meg nem térülő beruházások közé kerül majd. Annak érdekében, hogy megtudjuk, más területeken sikeresebb-e a program, **megvizsgáltuk az exportra és a működő tőke bevonásra (FDI) gyakorolt hatást is.** Az export mutatja meg, hogy a magyar vállalkozások számára létrejött-e új felvevőpiac, az FDI pedig azt, hogy sikerült-e új termelő kapacitásokat, munkahelyeket létrehozni Magyarországon.

A magyar export alakulása Európa és Ázsia irányába (százalék; 2014 = 100%)

Forrás: KSH; GKI saját számítás alapján

Előljáróban fontos leszögezni, hogy a magyar export legnagyobb felvevő piaca Európa, az exportunk 90%-a ide irányul és csupán 5% irányul Ázsia felé. A keleti nyitással kapcsolatban 2020 novemberében a kormány bejelentette, hogy az elmúlt 10 évben sikeres volt a program, és 25%-kal nőtt a kereskedelem a régióval. Ez nem támasztja alá a program sikerességét, mivel 2014-től a teljes magyar export növekedése is 25%-os volt. A program keretében a legfontosabb szövetségeseinknek Kína lett kikiáltva, de ahogy az ábrán is látható az export mértéke 2014 óta átlag alatt, csupán 12%-kal nőtt. A másik fontos szövetséges, Oroszország felé pedig egyenesen (22%-kal) csökkent a magyar export. Ennél nagyobb mértékű csökkenés csak Afrika és Brazília felé történt. Szintén fontos kiemelni, hogy a 2014 óta keletkezett export növekmény 87%-át az EU28 országai, 8%-át egyéb európai országok, 1%-át Kína és 4%-át egyéb ázsiai országok tették ki. Ez jól mutatja, hogy mennyire elhanyagolható a keleti nyitás valódi hatása.

Ettől függetlenül voltak kisebb sikerek, négy kiemelt ország esetén (India, Malajzia, Tajvan, Koreai Köztársaság) átlagon felüli volt a növekedés (46-65%-os) 2014 óta. A jelentős növekedés ellenére ez marginális hatás, mivel ez a négy ország az export piacunk 1,2%-át teszi ki.

Összefoglalva, a keleti nyitás nem hozott jelentős felvevőpiacot a magyar cégek számára. Az adatok alapján a program eredménye, hogy az Ázsia felé irányuló export nem növekedett lassabban, mint a teljes magyar export.

A külföldi befektetések tekintetében a legfrissebb elérhető információ az MNB által a 2014-2018-as időszakról közölt adatok. Ebből kiderül, hogy a Magyarországra érkező külföldi befektetések kétharmada Európából érkezett, és az is, hogy Németországból több érkezett, mint egész Ázsiából összesen. Érdekesség, hogy Ázsiából Kínát, Dél Korea, Japán és India is megelőzte a befektetések mértékében, valamint, Tajvan is jelentős befektető (az összes befektetés 1,3% innen érkezik), ahhoz képest, hogy az öt nem elismerő szövetséges Kína súlya 2,7%.

A kontinensek léptékében látjuk, hogy az ázsiai befektetések 2014 és 2018 között 10%-kal csökkentek, míg az Európai befektetések ugyanekkora mértékkel növekedtek. Ugyanakkor az Ázsiával nagyságrendileg megegyező súlyú Észak-Amerika esetén ugyan ezen időszak alatt jelentősen nagyobb, 35%-os csökkenés következett be.

Ez szintén azt támasztja alá, hogy a keleti nyitás politikája legjobb esetben is csak lassítani tudta az Ázsiából érkező befektetések csökkenését, így nem érve el sikereket.

GKI GAZDASÁGKUTATÓ ZRT.

1092 Budapest, Ráday u. 42-44.

Telefon: 06-1-318-1271 E-mail: gki@gki.hu

További információk:

Molnár László, molnar.laszlo@gki.hu, +36-30-577-0832

Bukovszky Bálint, bukovszky.balint@gki.hu, +36-20-528-8263